

Dajejo sebi

Svobodna menjava dela medvoških KS z združenim delom se je vkoreninila

Medvoške tovarne združujejo 14 odstotkov povprečnega neto osebnega dohodka na zaposlenega delavca v preteklem letu za uresničevanje srednjeročnega načrta krajevnih skupnosti na medvoškem območju. Tako so letos zbrali približno pet starih milijard dinarjev.

70 odstotkov sredstev razdelijo po vnaprej dogovorjenem programu, 30 odstotkov pa za operativne programe.

Da se združeno delo vse bolj otepa s težavami je dejstvo, pred katerim nihče ne zapira oči. To, da imajo ogromne težave tudi krajevne skupnosti pa je drugo dejstvo, ki ga sicer vsi vidimo, vendar je že kot navada postala drugotnega pomena. Še nedavno tega so se različni forumi spoprijemali z nalogo, da bi sistemsko uredili financiranje KS. Zdaj zaradi tega, zdaj zaradi onega pa so sporazumi in drugi poskusi ureditve financiranja »padli«. Težave pa so ostale in marsikje je potrebnost krajanov, zaradi neurejenih problemov, že čisto na robu.

Odgovorni ljudje ob tem še kar mižijo, morebiti skomignejo z rameni ali dodajo: »dokler bomo imeli gospodarske težave bomo pač v krajevnih skupnostih potrpeživi.«

Ampak s takšnimi ugotovitvami se niso povsod sprijaznili. Zavidanja vreden primer je v medvoških krajevnih skupnostih, kjer se združeno delo že desetletje sporazumeva z okoliškimi krajevnimi skupnostmi o urejanju skupnih problemov.

Pred nadaljevanjem zapisa o svobodni menjavi dela na medvoškem, ki smo ga pripravili na osnovi razgovora z Dušanom Brekičem, (ki je direktor Aera, tozda tovarne papirja in celuloze, obenem pa je tudi dejaven družbeni delavec v krajevnih skupnostih in »sokrivec« za svobodno menjavo dela v KS), naj omenimo še »srečo« medvoščanov: večina zaposlenih v tej industriji tudi stanuje v eni izmed devetih okoliških KS (Medvode, Preska, Vaše-Goričane, Senica, Sora, Zbilje, Pirnice, Smlednik in Trnovec Topol).

Kot je dejal Dušan Brekič soodvisnost je tako velika, da razvoj industrije v Medvodah ni mogoč brez sodelovanja krajevnih skupnosti. Ena sama tovarna na primer ne more začeti z gradnjo fekalne kanalizacije ali stanovanj za delavce. Več tovarn pa lahko združi sredstva

za relativno velike projekte. Krajevne skupnosti pa takšne dejavnosti koordinirajo.

Krajevne skupnosti na medvoškem so z organizacijami združene-ga dela že v prejšnjem srednjeročnem obdobju sklenile samoupravni sporazum o usklajenem razvoju. Izkušnje preteklega obdobja in na novo ugotovljene potrebe, so zapisali v sporazum za sedanje srednjeročno obdobje.

Skupne naloge tega srednjeročnega načrta za sedaj uresničujejo skoraj stoodstotno, kar gre pripisati predvsem realno oblikovanim potrebam in možnostim združenega dela in krajevnih skupnosti. Tako so se denimo dogovorili, da bodo v tem obdobju povečali telefonsko omrežje in izboljšali telefonske zveze s svetom. To seveda ni bila samo želja krajanov, temveč tudi gospodarstva, ki je zaradi slabih zvez večkrat v težavah. Za razvoj omrežja je gospodarstvo namenilo veliko denarja pa tudi krajski so morali za telefonske priključke plačati precejšnjo vsoto. Ker PTT nima za razvoj omrežja denarja, bi bil tak zalogaj prevelik za krajske pa tudi ozdi bi sami težko namenili za nekaj deset priključkov ogromna sredstva.

To je le en primer soodvisnosti in uresničevanja srednjeročnega načrta. Program pa obsega tudi druga področja: gradnjo kableske televizije, gradnjo ali večja vzdrževalna dela športnih objektov, gradnjo mrliških vežic, družbenih domov... Lani so tako že obnovili dom Svobode v Medvodah, Godbeni dom... obnavljajo ali gradijo pa tudi druge objekte.

Način zbiranja in razdeljevanja sredstev po zaključnih računih vsako leto sproti preverjajo ter določajo prednost. Za oblikovanje programa je izmed vsega najpomembnejše, da je le-ta oblikovan na osnovi najširše razprave, tako v KS kot v ozdih. Samo programe, ki imajo podporo med delavci in krajski pa je mogoče uresničiti.

Očitek nekaterih, da krajevne skupnosti s sporazumom izključno pridobivajo sredstva za svojo dejavnost seveda ni utemeljen, še manj pa, da KS ne poznajo solidarnosti. Prav v zvezi s solidarnostjo med KS je treba omeniti, da 30 odstotkov zbranih sredstev delijo po tako imenovanem ključu na vse omenjene KS, ostala sredstva pa po dogovorjenih prednostnih programih.

Tudi to je treba omeniti, da so v srednjeročni načrt vključene vse okoliške KS, ne glede na to ali imajo na svojem območju tovarne.

Ukratke, v medvoških KS so dokazali, da ne pristajajo na čakanje in ukrepe »od zgoraj«, kajti razvoj se ne sme ustaviti.

BRANE PRAZNIK

Brez sprememb na zvezni ravni za medvoški Color ni izhoda

V Colorju bo do konca leta kar ena tretjina delavcev na rednih ali prisilnih dopustih. Le tako v tej delovni organizaciji upajo, da bodo zmanjšali izgubo, ki jim grozi ob zaključku leta, na približno eno milijardo in pol do dve milijardi dinarjev.

Težavam medvoškega Coloraja so ukrepi ZIS postavili piko na i. Zakaj? Na osnovi teh ukrepov so postale cene izdelkov te delovne organizacije prenizke. Tu pa tiči, vzrok, da so v Colorju triletletje zaključili z minimalnim poslovnim skladom, ki je znašal približno 30 milijonov dinarjev. Nove cene bi lahko uveljavili glede na obstoječi režim sredi novembra, ukrepi pa so jim to preprečili ter hkrati podražili vhodne surovine (devalvacija dinarja, odobrene podražitve energije, transporta itd.) za približno 50 odstotkov.

Ocenili so, če bi še naprej delali ob nespremenjenih pogojih, bi ob zaključku leta imeli približno 6 milijard dinarjev izgube. Da bi pa ta izguba le ne bila tolikšna, pa so v delovni organizaciji ustrezno ukrepali. Kako? Zmanjšali so plan prodaje in proizvodnje za vse tiste izdelke, ki ne pokrivajo materialnih stroškov, kar pomeni skoraj polovico proizvodnje, omejili nabavo surovin glede na trenutne potrebe in glede na prejšnji plan, ukinili vse tiste stroške, ki niso nujno potrebni (službena potovanja, reprezentanco itd.).

Ukinili so tudi vse naložbe, ki nimajo direktnega učinka na izboljšanje poslovnega rezultata.

O težkem položaju v katerem so se znašli so v Colorju seznanili delavce na izredni skupni seji delavskega sveta in družbenopolitičnih organizacij ter na izrednih zborih delavcev. Prav tako so o težkem položaju seznanili družbenopolitične strukture v občini, republiki in federaciji, pa tudi SOZD Kemijo, ki je skupaj s Splošnim združenjem kemične industrije (slovenske in jugoslovanske) že sprožil nekatere aktivnosti v pristojnih institucijah republike in federacije.

Vsi omenjeni ukrepi veljajo do konca letošnjega leta. Za prihodnje leto pa pravijo v Colorju, da pričakujejo, tudi ob normalnem obsegu prodaje in proizvodnje, 2 do 3 milijarde dinarjev izgube mesečno.

Glede nadaljnjega usklajevanja cen pa brez sprememb v okviru federacije, je dejal Alojz Izlakar, vodja sektorja za plan in analizo, »ne vidimo izhoda«.

Marija Primc

Komunisti v KS Bratov Babnik

V Zvezi komunistov ni prostora za vsakogar

V zadnjih dveh, treh mesecih smo pričali dokaj burnim in kot bodice ostrim razpravam na sejah in konferencah osnovnih organizacij Zveze komunistov. Ena izmed takšnih je bila tudi v OO ZKS v KS Bratov Babnik.

Skoraj ne mine dan, so menili, da v množičnih sredstvih javnega obveščanja ne bi slišali ali brali, da so temu ali onemu članu ZK spodnesli stolček, kar potrjuje že znano ugotovitev, da v naši ZKJ kar mrgoli vseh mogočih »bogov«, ki jim še roka pravice ni kos. Menične afere, kraja družbene lastnine, bogatenje na račun tujega dela si prav gotovo niso omissili delavci v proizvodnji pa tudi poštteni komunisti ne, toda kaj, ko so v isti sredini tudi »botri« s partijsko izkaznico.

Iz vrst ZK odhajajo dobri delavci predvsem mladi, ki naj bi bili gonilna moč družbenega razvoja, pa jim birokratski aparat izniči voljo do dela, potem se pa čudimo, zakaj naši strokovnjaki iščejo boljši kruh onstran meja. Prekinitve dela so že vsakdanja stvar, že kronično padanje življenjskega standarda in stalno naraščajoča inflacija pa sta že vsakdanja sopotnika, cene pa kot da bi bile na atletskem stadionu. Pisali bi krivično, da je vse črno.

So delovne organizacije in drugi subjekti, ki z dobro vodeno organizacijo in sporazumevanjem premagujejo tudi najtežje ovire, toda kaj, ko pa na drugi strani prevladujejo sile, ki si prizadevajo sadove dela drugih deliti. Dovolj zgovoren je najnovejši primer: priča smo naglemu padcu ameriškega dolarja in namesto, da bi ta trend padanja izrabili za vračilo mednarodnih dolgov, se še kar naprej dogovarjamo o »reprogramiranju« dolgov. Komentar je vsekakor odveč!

Cemu to pisanje? Želimo le v nekaj stavkih prikazati to o čemer se razpravlja na slehernem sestanku osnovnih organizacij Zveze komunistov. V krajevnih skupnostih je to še bolj občutno, zlasti v urbanih naseljih, kjer so osnovne organizacije ZK skoraj popolnoma nemočne. Zaradi tega so krajski vabila na sestanke postala že odvečna. Ta kriza je še zlasti zelo prizadela predvojne in medvojne komuniste, ki so se borili za boljši jutri. Do kdaj tako, se sprašujemo? Odgovor je zelo preprost. V Zvezi komunistov ni prostora za vse in vsakogar, kajti dokler bo v njeni sredini zmeda, zaupanja širše množice ni pričakovati.

Jože Čurin